

MYTEN OM ASCLEPIOS

ASCLEPIOS FÖDELSE

Guden Apollo älskade en jordisk kvinna som hette Coronis och som var kungadotter i Thessalien. En dag berättade en kråka för Apollo att Coronis bedrog honom med en annan man. Guden var så förkrossad att hans syster Artemis sände en dödande pil mot Coronis. Apollo begav sig till sin älskades begravning. Han såg att inne i den döda låg ett levande barn. Därför steg han upp på det brinnande bälet med en dolk och skar ut barnet ur den döda. Så föddes Asclepios

BARNDOM I VILDMARKEN

Apollo bar sin son ut i vildmarken där den gamle kentauren Cheiron levde. Guden bad om hjälp och Cheiron lovade göra allt för barnet. Här växte pojken upp, här lärde han sig med tiden att jaga med båge, att läka sår, att medicinera med skogens örter. Han lärde sig allt om både stridskonst och kirurgi. Han blev med åren så skicklig i läkekonst att ryktet spreds vida om hans visdom och läkekonst och också siarförmåga.

ATT VÄCKA DÖDA TILL LIV

En gång kallades Asclepios till Kreta och den store kung Minos och drottning Parsifae. Kungaparets lille son Glaucos hade försvunnit för en tid sedan och ingen hade lyckats finna honom. Förtvivlan och vandan var stor och man ville ha hjälp av den vise Asclepios att finna barnet. Under sökandet strövade Asclepios runt i palatset. När han gick igenom en av förrådsgångarna fick han se ett tecken utanför en cell. Han gick dit in och fann den lille Glaucos drunknad i en stor honungskruka. Asclepios bar det döda barnet till kung Minos, som i sin förtvivlan krävde att den unge läkaren skulle väcka pojken till liv. När det var en omöjlig sak beslöt kungen att Asclepios skulle stängas in i begravningskryptan tillsammans med den döde. Instängd i graven gjorde sig Asclepios redo att dräpa sig själv med sitt svärd. Då plötsligt kom en orm in genom en spricka i muren. Snabbt högg han av dess huvud. Strax därpå kom en annan orm genom sprickan, men innan han han reagera hade den försvunnit igen. Efter en kort stund återvände den bärande ett mistelblad i munnen. Den tryckte bladet tre gånger mot den döda ormens sår, utstötte ett ljud – och så kom den första ormen till liv igen. När ormarna försvunnit tog Asclepios bladet, lade det mot Glaucos bröst och gjorde samma ljud. I det samma öppnade barnet sina ögon och var levande igen.

DEN BERÖMDE LÄKAREN

Efter den här bedriften flög Asclepios rykte över hela världen. Alla ville ha sina döda väckta till liv. men han gjorde allt för att undvika det - han visste att Hades, underjordens härskare, inte ville bli bestulen på sina döda. Han blev rik och berömd med tiden, han gifte sig och fick barn. Men så en dag kom gudinnan Artemis till honom med en ung man, Hippolytos, som hade dött. Hon krävde att läkaren skulle väcka honom till liv. Asclepios vågade inte neka, han hämtade mistelbladet och kallade ynglingen åter till livet. När Hades såg det blev han ursinnig. Ingen fick sätta sig över döden, varken människa eller gud! Hades vände sig till Zeus och krävde ett slut på detta. Och Zeus lovade att om detta hände en enda gång till skulle han förinta Asklepios.

ASCLEPIOS DÖD

Det gick ännu en tid. Och en dag kom Artemis tillbaka till Asclepios, denna gång bärande på jägaren Orion som dött. Hon krävde att läkaren ännu en gång skulle ge livet åter. Och liksom sist vågade Asclepios inte säga nej. Han hämtade sitt blad, tryckte det mot den dödes bröst. Han hann knappt höra vinandet av blixten som kom störtande mot honom från Olympens berg. Utan ett ljud föll han själv till marken. Så mötte Asclepios själv döden.

STJÄRNBILDEN

Efter detta lyfte Zeus upp Orion på himlen som en stjärnbild. Asclepios fördes också dit upp som en bild bärande en läkande orm. Och med tiden hämtades den döde läkaren, Apollos son, till gudarna och tilläts dricka ambrosia. På så vis blev han till sist läkekonstens gud.

LENDAS ASCLEPIOSKULT -VATTEN, DRÖM OCH LÄKNING

Asclepioskulten har utövats runt Medelhavet sedan 700 f Kr och i Lendas för redan 2500 år sedan. Epidauros var den största kultplatsen på fastlandet och riterna utfördes på liknande sätt runt hela Medelhavet. I Lendas fanns källvatten och skydd, tack vare lejonklippan, och blev därför huvudstaden Gortys naturliga hamn. Hit kom alla som sjövägen skulle besöka huvudstaden och de som deltog i kulten för att bli friska av Asclepiosoraklet. Lendastemplet hade gott rykte och handel blomstrade. Hospital och bosättningar fanns hela vägen ner från tempelplatsen till vattnet. Kulten kombinerades av festivaler, man tävlade i musik, teater och idrott.

SKÅDESPEL OCH FESTIVAL

Tragediskådespel kunde med sin kraft lösa själsliga låsningar och frigöra känslomässiga tillstånd. Varje spel skulle innehålla sitt katarsis, vilket betyder rening och är dramats höjdpunkt. Själens ska genom skådespelet luckras upp och bli redo inför mötet med Asclepios. Även musikens rytmer och harmonier berörde med kraft och hade läkande inverkan. Den största festivalen hette Asclepia och